

Podmienky pre zabezpečenie súladu investičných požiadaviek (aktivít) projektu so zásadou „nespôsobovať významnú škodu“

Žiadateľ pri tvorbe a realizácii projektu v rámci vyhlasovaných výziev na predkladanie žiadosti o NFP musí spĺňať požiadavky v súlade so zásadou „nespôsobovať významnú škodu“ (ďalej aj „DNSH“).

Žiaden z podporených projektov nemôže výrazne narušiť environmentálne ciele uvedené v čl. 17 nariadenia č. 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií („nariadenie o taxonómii“). V súlade s týmto nariadením hospodárska činnosť by sa nemala označovať za environmentálne udržateľnú, ak spôsobuje životnému prostrediu viac škody než úžitku.

Riadiaci orgán Programu Slovensko vydal metodické usmernenie k uplatňovaniu zásady „nespôsobovať významnú škodu“ za účelom definovania mechanizmu posudzovania zásady DNSH v procese implementácie.

Na základe analýzy špecifických cieľov, opatrení a akcií, ktoré budú podporené v rámci výziev na predkladanie žiadosti o NFP vyhlasovaných Ministerstvom zdravotníctva SR ako sprostredkovateľským orgánom sú identifikované investičné potreby oprávnené na čerpanie NFP, ku ktorým sa vzťahuje povinnosť dodržiavania zásady DNSH v súlade s vyššie uvedeným metodickým usmernením riadiaceho orgánu.

Dodržiavanie zásady DNSH je podmienkou poskytnutia príspevku a vzťahuje sa na celý projektový cyklus (napr. ŽoNFP, verejné obstarávanie, stavebná projektová dokumentácia, implementácia projektu, atď.). Overovanie relevantných podmienok pre zabezpečenie súladu projektu so zásadou DNSH prebieha kontinuálne podľa ich charakteru v konaní o ŽoNFP, pred podpisom zmluvy o NFP, počas realizácie hlavných aktivít projektu a/alebo v období udržateľnosti.

Identifikované investičné potreby sa týkajú vedy, výskumu a vývoja, zdravotníckej infraštruktúry a zeleného verejného obstarávania.

Obsah

1.	Výskum, vývoj a inovácie.....	2
2.	Zdravotnícka infraštruktúra.....	3
	<u>A.</u> Aktivity týkajúce sa výstavby budov a zariadení, v ktorých sa vykonáva zdravotná starostlivosť (ambulantná, ústavná)	3
	<u>B.</u> Aktivity týkajúce sa rekonštrukcie budov a zariadení, v ktorých sa vykonáva zdravotná starostlivosť (ambulantná, ústavná).....	7
	<u>C.</u> Aktivity týkajúce sa nákupu vozidiel, technického vybavenia a digitálnych technológií	12
3.	Zelené verejné obstarávanie	12

1. Výskum, vývoj a inovácie

A. Oprávnené aktivity:

- Optimalizácia, rozvoj a modernizácia výskumnej infraštruktúry;
- Zavádzanie inovácií a využívanie pokročilých technológií;
- Dobudovanie, modernizácia a optimalizácia infraštruktúry výskumu a vývoja;

musia spĺňať nasledovné podmienky DNSH.

1. Oprávnené aktivity, týkajúce sa investovania do dlhodobého hmotného majetku, dlhodobého nehmotného majetku a mzdových výdavkov musia byť zamerané na oblasti výskumu, vývoja a inovácií, ktoré nie sú v rozpore so zásadou DNSH, to znamená, že:

- sú to technologicky a ekonomicky uskutočniteľné nízkouhlíkové alternatívy, ktoré podporujú prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo a dajú sa uplatniť vo všetkých dostupných technológiách, vrátane technológií s nízkym dopadom pri zmierňovaní zmeny klímy;
- dané projekty vylučujú výskum, vývoj a inovácie zamerané na potenciálne poškodzujúce oblasti, ako sú fosílna palivá (uhlie, zemný plyn, ropa), vrátane ich následného použitia, spaľovne, mechanicko-biologické čistenie a skládky odpadova ostatné definované ako „vylúčené“¹.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

[Stanovením rozsahu oprávnenosti aktivít vo výzve na predkladanie žiadostí o príspevok.](#)

2. Pri investíciách do dlhodobého hmotného majetku je vyžadované plnenie podmienok zeleného verejného obstarávania (ďalej len „zelené/zeleného VO“). Pre túto investíciu by sa jednalo hlavne o plnenie podmienok zeleného VO pri produktových skupinách, pre ktoré vláda SR schválila národné metodiky pre uplatňovanie zeleného VO. Pri investíciách sa bude postupovať podľa odporúčaní pre danú skupinu produktov tak, ako ich definuje EÚ a Slovenská republika.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

[Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný plniť požiadavky zeleného VO pre príslušné produktové skupiny, ktoré budú bližšie zadefinované vo výzve \(pozri časť 3. Zelené verejné obstarávanie\).](#)

3. V prípade, ak bude predmetom aktivít priamo výskumno-inovačná činnosť, ktorá je zaraditeľná podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie do časti A, a ktorá je zároveň realizovaná výhradne alebo najmä na účel rozvoja a testovania nových metód alebo výrobkov, prípadne metód alebo výrobkov, ktoré sa nepoužívali viac ako dva roky, je takáto výskumno-inovačná činnosť predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, prípadne predmetom povinného hodnotenia podľa § 18 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

[Žiadateľ je v takomto prípade povinný predložiť relevantný dokument preukazujúci oprávnenosť z hľadiska plnenia požiadaviek v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie, t. j. právoplatné rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní alebo právoplatné záverečné stanovisko podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.](#)

¹ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139.

Zdroj dokumentu: Metodické usmernenie k uplatňovaniu zásady „Nespôsobať významnú škodu“ dostupné na <https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/>

2. Zdravotnícka infraštruktúra

A. Aktivity týkajúce sa výstavby budov a zariadení, v ktorých sa vykonáva zdravotná starostlivosť (ambulantná, ústavná)

Výstavba budov a zariadení, v ktorých sa vykonáva ambulantná alebo ústavná zdravotná starostlivosť bude prebiehať podľa kapitoly č. 8 Metodického usmernenia k uplatňovaniu zásady DNSH, z ktorej vyplýva splnenie nasledovných podmienok zásady DNSH.

1. Investícia je oprávnená v prípade, ak dosiahne úroveň primárnej energie o 20 % nižšiu ako je požiadavka pre budovy s takmer nulovou potrebou energie definovanou podľa národnej legislatívy. Požiadavky na energetickú hospodárnosť budov upravuje zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov. Minimálna požiadavka na budovu s takmer nulovou potrebou energie je stanovená hornou hranicou energetickej triedy A0 pre globálny ukazovateľ. Rozsah energetických tried a minimálna požiadavka na primárnu energiu je definovaná v prílohe 3 vyhlášky Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 364/2012 Z. z.“). Pokiaľ budova uvedenú úroveň nedosiahne, bude označená koeficientom zmeny klímy 0 %.

Kategória budov podľa vyhlášky č. 364/2012 Z. z. definuje budovu nemocnice nasledovne:

Kategória budovy	Primárna energia pre energetickú triedu A0 (Budova s takmer nulovou potrebou energie) – globálny ukazovateľ	Minimálna požiadavka na primárnu energiu pre budovy v intervenčnej oblasti 025ter – globálny ukazovateľ
Budovy nemocníc	$\leq 98 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{a})$	$< 78,4 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{a})$

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie minimálnej požiadavky na primárnu energiu pre jednotlivé kategórie budov je potrebné postupovať v súlade so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov. Žiadateľ je povinný splniť vyššie špecifikované požiadavky na dosiahnutie úrovne primárnej energie o 20% nižšej ako je požiadavka pre budovy s takmer nulovou potrebou energie definovanou podľa národnej legislatívy a predložiť energetický certifikát podľa zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov.

Splnenie podmienky sa preukazuje na základe údajov uvedených v energetickom certifikáte budovy.

2. Nákup nových kondenzačných kotlov je možný len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti bez možnosti pripojenia na zemný plyn, iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu a výmena za nový elektrický kotol je možná len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely.

V rámci výstavby budov je podporovaná inštalácia solárnych fotovoltaických (FV) panelov ako súčasť renovácií budov a zavádzanie nízko uhlíkových alternatív, ako sú tepelné čerpadlá. Tepelné čerpadlo musí byť určené na využívanie geotermálnej alebo energie z okolia.

Zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie musí mať vydané vyhlásenie o zhode podľa § 23 zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ preukazuje splnenie tejto podmienky na základe technického listu zariadenia.

3. V rámci výstavby budov musia všetky príslušné spotrebiče vody (sprchové riešenia, sprchy, kohútiky, WC, WC misy a splachovacie nádržky, pisoárové misy a splachovacie nádržky, vane) patriť do dvoch najlepších tried spotreby vody podľa platného značenia v EÚ (EU Water Label - <http://www.europeanwaterlabel.eu/>).

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný doložiť údajové listy výrobkov.

4. V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie zabezpečia subjekty vykonávajúce výstavbu budov, aby aspoň 70 % (hmotnosti) nie nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu zaradeného ako druh odpadu 17 05 04 vo Vyhláske č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov) vyprodukovaného na stavenisku, bolo recyklovaných alebo inak materiálovo zhodnotených a to vrátane činností spätného zasypávania, pri ktorých sa využije odpad ako náhrada za iné materiály.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný postupovať v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu SR, Programom odpadového hospodárstva SR, Protokolom EÚ o nakladaní s odpadom zo stavieb a demolácií a zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Žiadateľ preukazuje splnenie tejto podmienky v procese realizácie projektu po vyprodukovaní stavebného odpadu prostredníctvom dokladov preukazujúcich spôsob, akým bolo naložené so stavebným odpadom:

1. doklad o odovzdaní stavebných odpadov spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi (spoločnosť oprávnená na zber odpadov, spoločnosť oprávnená na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií) - Príloha s názvom Súhrnný dokument sumarizujúci údaje o vzniku odpadu a spôsobe nakladania s ním (príloha č. 5 metodického usmernenia), ktorý obsahuje:
 - o identifikáciu odovzdávajúceho – pôvodcu odpadu (realizátora stavebných prác),
 - o identifikáciu stavby, z ktorej odpad pochádza,
 - o identifikáciu spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi, ktorá odpad preberá,
 - o identifikáciu odpadu (katalógové číslo odpadu podľa prílohy č. 1 Katalógu odpadov),
 - o spôsob nakladania s odpadom a dátum odovzdania odpadu,
 - o sumarizáciu údajov o vzniknutých stavebných odpadoch a o následnom nakladaní s nimi (na preukázanie splnenia požiadavky, že aspoň 70 % hmotnosti odpadu, ktorý je možné opätovne použiť, recyklovať alebo zhodnotiť, bolo recyklovaných alebo inak materiálovo zhodnotených).

2. doklad preukazujúci oprávnenosť osoby, ktorá odpad podľa predchádzajúceho bodu preberá, nakladať s odpadom spôsobom uvedeným v predchádzajúcom bode, t. j.:

- súhlas podľa § 97 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom podlieha súhlasu) alebo
- registráciu podľa § 98 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom nepodlieha súhlasu).

5. Projekty výstavby budov a stavebnotechnické postupy budú podporovať obehové hospodárstvo a budú brať do úvahy celý materiálový cyklus stavebných výrobkov, budú podporovať využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov v stavebných konštrukciách, komponentoch alebo iných materiálov.

Podpora obehového hospodárstva sa preukazuje najmä na základe odkazu na normu ISO 20887:2020, Udržateľnosť budov a stavebno-inžinierskych prác alebo ekvivalentné normy. Návrh na zabezpečenie demontáže a prispôsobiteľnosti. Zásady, požiadavky a usmernenia alebo iné normy posudzovania demontáže alebo prispôsobiteľnosti budov, ktoré preukážu, že sú navrhnuté tak, aby boli efektívnejšie z hľadiska zdrojov, prispôsobiteľné, flexibilné a demontovateľné, aby umožnili opätovné použitie a recykláciu.

Stavebné komponenty a materiály použité pri výstavbe budov nebudú obsahovať azbest ani iné nebezpečné a toxické látky (zoznam látok podliehajúcich autorizácii je v prílohe XIV Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení Nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a Nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1.).

Stavebné prvky a materiály použité pri výstavbe budov, ktoré môžu prísť do styku s užívateľmi budú emitovať menej ako 0,06 mg formaldehydu na m³ materiálu alebo zložky a menej ako 0,001 mg karcinogénnych prchavých organických zlúčenín kategórie 1A a 1B na m³ materiálu alebo prvku, čo sa preukáže skúšaním v súlade s normou CEN / TS 16 516 a ISO 16 000-3 alebo inými porovnateľnými štandardizovanými skúšobnými podmienkami a metódami stanovenia.

Pri stavebných prácach je potrebné prijať opatrenia na zníženie hluku, prachu a emisií znečisťujúcich látok v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spolu s vykonávacou vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v aktuálnom znení.

Pokiaľ sa nová stavba bude nachádzať na potenciálne kontaminovanom mieste (brownfield), musí byť dané miesto predmetom skúmania potenciálnych kontaminantov (napríklad pomocou normy ISO 18400 alebo ekvivalentných noriem).

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ nepredkladá za účelom preukázania splnenia tejto podmienky žiadne informácie alebo osobitné prílohy žiadosti. Podmienka sa považuje za splnenú vzhľadom na požiadavky kladené na tovary uvádzané na trh EÚ a požiadavky kladené na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ako aj technické normy súvisiace s realizáciou stavebných prác a inštaláciou zariadení, tvoriacich predmet projektu.

V prípade, že projekt zahŕňa aj odstránenie azbestu, je žiadateľ povinný preukázať, že bol odstránený osobou, ktorá disponuje oprávnením na tieto činnosti.

6. Najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých v novej konštrukcii na konštrukcie, obklady a povrchové úpravy bude recyklovaných/opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovaných lesov, ak sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC/PEFC² alebo ekvivalentné normy.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ je povinný predložiť certifikát, ktorým bude deklarováť, že najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých v novej konštrukcii na konštrukcie, obklady a povrchové úpravy bolo recyklovaných/opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovaných lesov, ak sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.

7. Stavebné práce sa nebudú uskutočňovať v oblastiach citlivých na biodiverzitu alebo v ich blízkosti (vrátane siete chránených oblastí Natura 2000, lokalít svetového dedičstva UNESCO a kľúčových oblastí biodiverzity, ako aj ďalších chránených oblastí).

Ak bude podporovaná činnosť predstavujúca **výstavbu budov** dosahovať prahovú hodnotu v zastavanom území od 10 000 m² podlahovej plochy a mimo zastavaného územia od 1 000 m² podlahovej plochy, podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Žiadateľ uvedie v žiadosti o príspevok podlahovú plochu budovy, resp. v prípade dosiahnutia prahových hodnôt predloží aj právoplatné rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Žiadateľ je povinný predložiť stanovisko organizácie ochrany prírody a krajiny k možnosti významného vplyvu návrhu projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 (príloha č. 6 metodického usmernenia) podľa § 65a ods. 2 písm. k) alebo podľa § 65b ods. 3 v spojení s § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, v ktorom sa uvedie stručný popis projektu, posudzované územia sústavy Natura 2000 a dôvod, prečo sa nepredpokladá významný vplyv na tieto územia. Stanovisko k možnosti významného vplyvu sa nevyžaduje ak:

- projekt bol predmetom posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (predkladá sa právoplatné záverečné stanovisko),
- projekt bol posúdený v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (predkladá sa odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

² <https://www.pefc.sk/spotrebitelsky-retazec/drzitelia-pefc-certifikatu-c-o-c>

Zdroj dokumentu: Metodické usmernenie k uplatňovaniu zásady "Nespôsobať významnú škodu" dostupné na <https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/>

Ak odborná organizácia ochrany prírody stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 nevydá z dôvodu nemožnosti jednoznačného vylúčenia nepriaznivého vplyvu, projekt je potrebné posúdiť v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Ak podľa odborného stanoviska orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu projektu na územie európskej sústavy chránených území, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, návrh projektu podlieha podľa § 28 ods. 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť záverečné stanovisko z posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

B. Aktivity týkajúce sa rekonštrukcie budov a zariadení, v ktorých sa vykonáva zdravotná starostlivosť (ambulantná, ústavná)

Rekonštrukcia budov a zariadení, v ktorých sa vykonáva ambulatná alebo ústavná zdravotná starostlivosť bude prebiehať podľa kapitoly č. 8 Metodického usmernenia k uplatňovaniu zásady DNSH, z ktorej vyplýva splnenie nasledovných podmienok zásady DNSH.

1. Pri obnove budov je požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % a v prípade hĺbkovej obnovy budov požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 60 %. Intenzita podpory bude zohľadňovať úsporu primárnej energie. Pokiaľ ide o obnovu budov je teda nutné:
 - a) dosiahnuť v priemere aspoň strednú obnovu (úspora primárnej energie na úrovni $\geq 30\%$ a zároveň $< 60\%$), alebo
 - b) dosiahnuť v priemere aspoň 30 % zníženie priamych a nepriamych emisií skleníkových plynov v porovnaní s emisiami pred obnovou (rekonštrukciou) budovy.

Pri obnove verejných národných kultúrnych pamiatok a pamiatkových objektov a obnove objektov kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry nie je potrebné zabezpečiť súlad s kritériami energetickej efektívnosti.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov. Žiadateľ je povinný splniť požiadavky prostredníctvom preukázania úspory primárnej energie na úrovni minimálne 30 %, resp. 60 % a predložiť projektové energetické hodnotenie stavby (energetické hodnotenie existujúceho stavu budovy) a energetický certifikát nového stavu budovy po rekonštrukcii podľa zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov.

Splnenie podmienky (dosiahnutie úspor primárnej energie minimálne o 30 %) sa preukazuje na základe výsledku porovnania údajov východiskového a navrhovaného stavu uvádzaných v projektovom energetickom hodnotení, resp. v energetickom certifikáte spracovanom pred a po rekonštrukcii (obnove) budov. Výpočet úspory primárnej energie sa vykoná po zadaní údajov z projektového energetického hodnotenia, resp. energetického certifikátu do nasledovného vzorca:

Zdroj dokumentu: Metodické usmernenie k uplatňovaniu zásady "Nespôsobať významnú škodu" dostupné na <https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/>

$$UPE = 100 \times \frac{(PE_{pred} \times CPP_{pred}) - (PE_{po} \times CPP_{po})}{PE_{pred} \times CPP_{pred}}$$

kde:

UPE – úspora primárnej energie v %

PE_{pred} – primárna energia pred realizáciou obnovy budovy v kWh/(m².a)

PE_{po} – primárna energia po realizácii obnovy budovy v kWh/(m².a)

CPP_{pred} – celková podlahová plocha budovy pred realizáciou obnovy v m²

CPP_{po} – celková podlahová plocha budovy po realizácii obnovy v m²

Uvedený výpočet reflektuje na možnú rekonštrukciu budovy, v rámci ktorej môže dôjsť k zväčšeniu celkovej podlahovej plochy budovy.

2. Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol je možná len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti bez možnosti pripojenia na zemný plyn, iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu a výmena za nový elektrický kotol je možná len za podmienky preukázania jeho nižšej spotreby elektrickej energie a pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaické solárne panely.

V rámci renovácie je podporovaná inštalácia solárnych fotovoltaických (FV) panelov ako súčasť renovácií budov a zavádzanie nízko uhlíkových alternatív, ako sú tepelné čerpadlá. Tepelné čerpadlo musí byť určené na využívanie geotermálnej energie alebo energie z okolia.

Zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie musí mať vydané vyhlásenie o zhode podľa § 23 zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ preukazuje splnenie tejto podmienky na základe technického listu zariadenia.

3. V rámci rekonštrukcie budov musia všetky príslušné spotrebiče vody (sprchové riešenia, sprchy, kohútiky, WC, WC misy a splachovacie nádržky, pisoárové misy a splachovacie nádržky, vane) patriť do dvoch najlepších tried spotreby vody podľa platného značenia v EÚ (EU Water Label - <http://www.europeanwaterlabel.eu/>).

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný doložiť údajové listy výrobkov.

4. V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie zabezpečia subjekty vykonávajúce obnovu a rekonštrukciu budov, aby aspoň 70 % (hmotnosti) nie nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu zaradeného ako druh odpadu 17 05 04 vo Vyhláske č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov) vyprodukovaného na stavenisku, bolo **recyklovaného alebo inak materiálovo zhodnoteného** a to vrátane činností spätného zasypávania, pri ktorých sa využije odpad ako náhrada za iné materiály.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Zdroj dokumentu: Metodické usmernenie k uplatňovaniu zásady “Nespôsobať významnú škodu” dostupné na <https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/>

Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný postupovať v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu SR, Programom odpadového hospodárstva SR, Protokolom EÚ o nakladaní s odpadom zo stavieb a demolácií a zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Žiadateľ preukazuje splnenie tejto podmienky v procese realizácie projektu po vyprodukovaní stavebného odpadu prostredníctvom dokladov preukazujúcich spôsob, akým bolo naložené so stavebným odpadom:

1. doklad o odovzdaní stavebných odpadov a odpadov z rekonštrukcie spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi (spoločnosť oprávnená na zber odpadov, spoločnosť oprávnená na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií) - Príloha s názvom Súhrnný dokument sumarizujúci údaje o vzniku odpadu a spôsobe nakladania s ním, ktorý obsahuje:
 - a. identifikáciu odovzdávajúceho – pôvodcu odpadu (realizátora stavebných prác),
 - b. identifikáciu stavby, z ktorej odpad pochádza,
 - c. identifikáciu spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi, ktorá odpad preberá,
 - d. identifikáciu odpadu (katalógové číslo odpadu podľa prílohy č. 1 Katalógu odpadov),
 - e. spôsob nakladania s odpadom a
 - f. dátum odovzdania odpadu,
 - g. sumarizáciu údajov o vzniknutých stavebných odpadoch a o následnom nakladaní s nimi (na preukázanie splnenia požiadavky, že aspoň 70 % hmotnosti odpadu, ktorý je možné opätovne použiť, recyklovať alebo zhodnotiť, bolo recyklovaných alebo inak materiálovo zhodnotených).
 2. doklad preukazujúci oprávnenosť osoby, ktorá odpad podľa predchádzajúceho bodu preberá, nakladať s odpadom spôsobom uvedeným v predchádzajúcom bode, t. j.:
 - a. súhlas podľa § 97 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom podlieha súhlasu) alebo
 - b. registráciu podľa § 98 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom nepodlieha súhlasu).
5. Projekt rekonštrukcie (obnovy) budov a stavebnotechnické postupy budú podporovať obehové hospodárstvo a budú brať do úvahy celý materiálový cyklus stavebných výrobkov, budú podporovať využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov v stavebných konštrukciách, komponentoch alebo iných materiálov.

Podpora obehového hospodárstva sa preukazuje najmä na základe odkazu na normu ISO 20887:2020 Udržateľnosť budov a stavebno-inžinierskych prác alebo ekvivalentné normy. Návrh na zabezpečenie demontáže a prispôbitelnosti. Zásady, požiadavky a usmernenia alebo iné normy posudzovania demontáže alebo prispôbitelnosti budov, ktoré preukážu, že sú navrhnuté tak, aby boli efektívnejšie z hľadiska zdrojov, prispôbitelné, flexibilné a demontovateľné, aby umožnili opätovné použitie a recykláciu.

Pri použití selektívnej demolácie je potrebné zabezpečiť odstránenie a bezpečnú manipuláciu s nebezpečnými látkami, ako aj uľahčiť opätovné použitie recyklácie selektívnym odstraňovaním materiálov s využitím dostupných triediacich systémov pre stavebný a demolačný odpad.

Stavebné komponenty a materiály použité pri obnove a rekonštrukcii budov nebudú obsahovať azbest ani iné nebezpečné a toxické látky (zoznam látok podliehajúcich autorizácii je v prílohe XIV Nariadenia „EP“ č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene

Zdroj dokumentu: Metodické usmernenie k uplatňovaniu zásady "Nespôsobať významnú škodu" dostupné na <https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/>

a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení Nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a Nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1.).

Stavebné prvky a materiály použité pri obnove a rekonštrukcii budov, ktoré môžu prísť do styku s užívateľmi budú emitovať menej ako 0,06 mg formaldehydu na m³ materiálu alebo zložky a menej ako 0,001 mg karcinogénnych prchavých organických zlúčenín kategórie 1A a 1B na m³ materiálu alebo prvku, čo sa preukáže skúšaním v súlade s normou CEN/TS 16 516 a ISO 16 000-3 alebo inými porovnateľnými štandardizovanými skúšobnými podmienkami a metódami stanovenia.

Pri stavebných prácach je potrebné prijať opatrenia na zníženie hluku, prachu a emisií znečisťujúcich látok v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spolu s vykonávacou vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v aktuálnom znení.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ nepredkladá za účelom preukázania splnenia tejto podmienky žiadne informácie alebo osobitné prílohy žiadosti. Podmienka sa považuje za splnenú vzhľadom na požiadavky kladené na tovary uvádzané na trh EÚ a požiadavky kladené na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ako aj technické normy súvisiace s realizáciou stavebných prác a inštaláciou zariadení, tvoriacich predmet projektu.

V prípade, že projekt zahŕňa aj odstránenie azbestu, je žiadateľ povinný preukázať, že bol odstránený osobou, ktorá disponuje oprávnením na tieto činnosti.

6. Najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav bude recyklovaných/opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovaných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ je povinný predložiť certifikát, ktorým bude deklarovateľ, že najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav bolo recyklovaných/opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovaných lesov, ak sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.

7. Program renovácie budov sa netýka budov nachádzajúcich sa v oblastiach citlivých na biodiverzitu alebo v ich blízkosti (vrátane siete chránených oblastí Natura 2000, lokalít svetového dedičstva UNESCO a kľúčových oblastí biodiverzity, ako aj iných chránených oblastí).

Budovy spojené s podpornou infraštruktúrou v chránenej prírodnej oblasti, ako sú návštevnícke centrá, múzeá alebo technické zariadenia, sú z tohto kritéria vyňaté.

Renovácia nebude prebiehať na ornej alebo zelenej pôde s uznávanou vysokou hodnotou biodiverzity a na pôde, ktorá slúži ako biotop ohrozených druhov (flóry a fauny) uvedených na európskom červenom zozname a / alebo červenom zozname IUCN.

Ak bude podporovaná činnosť predstavujúca **rekonštrukciu a modernizáciu stavieb, prístavby, nadstavby, stavebné úpravy**, dosahovať prahovú hodnotu v zastavanom území od 10 000 m² podlahovej plochy a mimo zastavaného územia od 1 000 m² podlahovej plochy, podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Žiadateľ uvedie v žiadosti o príspevok pôvodnú a novú podlahovú plochu rekonštruovanej budovy, resp. v prípade dosiahnutia prahových hodnôt predloží aj právoplatné rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Žiadateľ je povinný predložiť stanovisko organizácie ochrany prírody a krajiny k možnosti významného vplyvu návrhu projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 podľa § 65a ods. 2 písm. k) alebo podľa § 65b ods. 3 v spojení s § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, v ktorom sa uvedie stručný popis projektu, posudzované územia sústavy Natura 2000 a dôvod, prečo sa nepredpokladá významný vplyv na tieto územia. Stanovisko k možnosti významného vplyvu sa nevyžaduje ak:

- projekt bol predmetom posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (predkladá sa právoplatné záverečné stanovisko),
- projekt bol posúdený v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (predkladá sa odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

Ak odborná organizácia ochrany prírody stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 nevydá z dôvodu nemožnosti jednoznačného vylúčenia nepriaznivého vplyvu, projekt je potrebné posúdiť v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Ak podľa odborného stanoviska orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu projektu na územie európskej sústavy chránených území, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, návrh projektu podlieha podľa § 28 ods. 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť záverečné stanovisko z posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

C. Aktivity týkajúce sa nákupu vozidiel, technického vybavenia a digitálnych technológií

Nákup vozidiel, technického vybavenia a digitálnych technológií bude prebiehať podľa kapitoly č. 8 Metodického usmernenia k uplatňovaniu zásady DNSH, z ktorej vyplýva splnenie nasledovných podmienok zásady DNSH.

V prípade investícií do technického vybavenia budú dodržané kritériá zeleného VO. Podporené budú ekologické vozidlá v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) Zákona o podpore ekologických vozidiel č. 214/2021 Z. z. V prípade výmeny technického vybavenia daného zariadenia sa spracovanie odpadu bude riadiť podľa platnej SR legislatívy, vyhlášky č. 371/2015 Z. z. Budú zavedené opatrenia na nakladanie s odpadom vo fáze používania (údržba) aj na konci životnosti vozidla, vrátane možnosti opätovného použitia a recyklácie batérií a elektroniky (najmä kritických surovín v nich) v súlade s klasifikáciou typu odpadu. Zohľadnené budú aj výrobné vplyvy a dôraz bude kladený nato, aby každé zošrotované auto bolo spracované autorizovaným zariadením na spracovanie (ATF) podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlách po dobe životnosti, čo sa preukazuje certifikátom.

IT a Data-riešenia majú nepriamy vplyv na znižovanie emisií skleníkových plynov, keďže znižujú náklady na cestovanie, kancelárske priestory a administratívu. Pri výbere riešení sa bude brať do úvahy spotreba energie a kde je to možné, bude sa podporovať využívanie certifikátov zelenej energie.

Vplyvy, ktoré sú súčasťou výroby hardvéru a poskytovania digitálnych služieb a vplyvy po skončení životnosti zariadení/hardvéru, sa budú riešiť prostredníctvom prísneho uplatňovania 420 environmentálnych kritérií pre zelené VO. Pri investíciách sa bude postupovať podľa odporúčaní pre danú skupinu produktov, tak ako ich definuje EÚ a Slovenská republika.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný plniť požiadavky zeleného VO pre príslušné produktové skupiny, ktoré budú bližšie zadefinované vo výzve (pozri kapitolu č. 25 tejto príručky) a predložiť certifikát preukazujúci spracovanie vyradeného vozidla autorizovaným zariadením na spracovanie (ATF) podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/53/ES o vozidlách po dobe životnosti.

3. Zelené verejné obstarávanie

Žiadateľ si vyberá z nižšie uvedeného len relevantné. Požiadavky zeleného verejného obstarávania zároveň majú byť zahrnuté aj smerom k zhotoviteľom stavby.

V podmienkach SR sa môžu verejní obstarávatelia inšpirovať pri zadávaní zelených zákaziek a teda uplatňovaní zeleného verejného obstarávania (GPP) národnými metodikami schválenými vládou SR v nasledovných oblastiach/produktových skupinách zeleného verejného obstarávania:

- 1. Cestná doprava (nákup vozidiel, prepravných služieb)**
<https://www.sazp.sk/app/cmsFile.php?disposition=i&ID=917>
- 2. Kopírovací a grafický papier**
<https://www.sazp.sk/app/cmsFile.php?disposition=i&ID=918>
- 3. Počítače a monitory**
<https://www.sazp.sk/app/cmsFile.php?disposition=i&ID=919>

(Momentálne je táto produktová skupina v revízií, bude doplnená o tablety a smartfóny, schválenie revidovanej metodiky vládou SR sa predpokladá v 1Q/2024. Do tohto obdobia, môžu verejní obstarávatelia využívať v súčasnosti platnú metodiku viď. link).

4. Čistiace prostriedky a upratovacie služby (Interiérové upratovacie služby)

<https://www.sazp.sk/app/cmsFile.php?disposition=i&ID=1052>

Pri uplatnení environmentálnych charakteristík v ďalších produktových skupinách zeleného verejného obstarávania (GPP) sa verejní obstarávatelia môžu inšpirovať odbornými materiálmi (produktovými listami, technickými správami), vypracovanými Európskou komisiou, ktoré je možné nájsť na webovej stránke EK https://green-business.ec.europa.eu/green-public-procurement/gpp-criteria-and-requirements_en.

Na webovej stránke EK CIRCABC [Green Public Procurement - knižnica \(europa.eu\)](https://circabc.europa.eu/ui/group/44278090-3fae-4515-bcc2-44fd57c1d0d1/library/f69e60f9-9dc6-4345-aa18-b9a4b6dfdbf0?p=1&n=10&sort=modified_DESC) sa nachádza aktuálne znenie **európskych environmentálnych charakteristík pre GPP** (kritériá EÚ pre GPP), ktoré sú spracované pre nasledovné skupiny produktov:

1. Návrh, výstavba a správa kancelárskych budov
2. Elektrická energia
3. Projektovanie, výstavba a údržba ciest
4. Potraviny, služby hromadného stravovania a predajné automaty
5. Osvetlenie pozemných komunikácií a dopravnej signalizácie
6. Zobrazovacie zariadenia, spotrebný materiál a tlačiarenské služby
7. Textilné výrobky a služby
8. Nábytok
9. Náterové farby, laky a vodorovné dopravné značenie
10. Údržba verejného priestoru
11. Dátové centrá, serverovne a cloudové služby

Staršie produktové listy EK: https://circabc.europa.eu/ui/group/44278090-3fae-4515-bcc2-44fd57c1d0d1/library/f69e60f9-9dc6-4345-aa18-b9a4b6dfdbf0?p=1&n=10&sort=modified_DESC

pre:

- Zdravnotechnické armatúry
- Ohrievače vody
- Elektrické a elektronické zariadenia používané v zdravotníctve
- Splachovacie záchody a pisoáre
- Infraštruktúra odpadových vôd

Všeobecná metodika zeleného verejného obstarávania je prístupná na webovej stránke SAŽP/ÚVO: <https://www.sazp.sk/app/cmsFile.php?disposition=i&ID=920>

Inšpiratívne publikácie súvisiace so zeleným verejným obstarávaním (GPP) sú prístupné na webovej stránke SAŽP: <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/environmentalne-manazerstvo/propagacne-materialy-dobrovolne-nastroje-environmentalnej-politiky/publikacie/>

Študijné materiály EK v slovenskom jazyku sú prístupné na webovej stránke SAŽP: <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/environmentalne-manazerstvo/propagacne-materialy-dobrovolne-nastroje-environmentalnej-politiky/studijne-materialy-zelene-verejne-obstaravanie-gpp/>

Príklady dobrej praxe sú prístupné na webovej stránke SAŽP pre produktové skupiny – „Cestná doprava“, „Čistiace prostriedky a upratovacie služby“, „Kopírovací a grafický papier“, „Počítače a monitory“: <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/environmentalne-manazerstvo/zelene-verejne-obstaravanie-gpp/priklady-dobrej-praxe.html>

Zdroj dokumentu: Metodické usmernenie k uplatňovaniu zásady „Nespôsobať významnú škodu“ dostupné na <https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/>